

Nr 145.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till statens krisrevision för budgetåret 1940/41; given Stockholms slott den 8 mars 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

I enlighet med Kungl. Maj:ts i proposition den 4 januari 1940, nr 2, framställda förslag (bilaga 7, punkt 2) har riksdagen å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår till krisrevisionen anvisat ett förslagsanslag av 100,000 kronor (riksdagens skrivelse nr 21).

Vid anmälan av frågan om äskande av berörda anslag lämnade jag en redogörelse för den tidigare behandlingen av spörsmålet om anordnande av kontroll över medelsanvändningen vid de av krisläget föranledda utgifterna. I anslutning härtill angav jag vissa allmänna riktlinjer, efter vilka den med anslagsäskandet avsedda revisionsverksamheten syntes böra bedrivas.

Genom beslut den 19 januari 1940 har Kungl. Maj:t förklarat, att för revision och kontroll över av krisläget föranledda utgifter i anslutning till de allmänna riktlinjer, som angivits i 1939 års urtima riksdags skrivelse nr 88 och föredragande departementschefens anförande vid anmälan av berörda anslagsäskande, skulle upprättas en särskild revision, benämnd statens krisrevision. Genom samma beslut har Kungl. Maj:t förordnat åtta ledamöter av revisionen. Av dessa fungerar en såsom ordförande och en såsom jourhavande ledamot.

Kungl. Maj:t har den 16 februari 1940 utfärdat instruktion för statens krisrevision (svensk författningssamling nr 111). Enligt instruktionen gäller bland annat följande:

Under revisionens granskning skall falla de till försvarsväsendet hörande myndigheternas ekonomiska förvaltning samt den statliga verksamhet som utövas av eller i samarbete med de organ, vilka inrättats för tillgodoseende av behov sammanhängande med krisläget.

Krisrevisionen har att öva tillsyn å att den verksamhet, som faller under revisionens granskning, anordnas på ett ändamålsenligt, planmässigt och sparsamt sätt. Härvid bör beaktas, att där myndighet bedriver upphandling, tillverkning, försäljning eller ekonomisk verksamhet i övrigt, affärsmässiga grunder bliva tilläpade. Revisionen bör tillse, att möjliga besparingar genomföras så skyndsamt förhållandena det medgiva.

Det åligger revisionen att, i den mån sådan kontroll ej utövas i annan ordning, låta verkställa formell och saklig granskning av de räkenskaper, vilka avgivas av krisorganen.

Därest krisrevisionen finner, att för ett ekonomiskt utnyttjande av personal, medel eller materiel organisatoriska eller andra åtgärder äro påkallade, har revisionen att fästa vederbörande myndighets uppmärksamhet härpå eller, där så erfordras, för Kungl. Maj:t framlägga de förslag, som revisionen anser lämpliga.

Revisionen äger enligt instruktionen antaga för dess verksamhet erforderlig personal samt, i mån av behov, anlita särskilda sakkunniga. Ersättning till personalen, utom vad angår personal med månadsarvode överstigande 1,000 kronor, ävensom till anlitade sakkunniga bestämmes av revisionen enligt av Kungl. Maj:t givna föreskrifter.

Genom beslut den 23 februari 1940 har Kungl. Maj:t för tillämpning tills vidare under innevarande budgetår fastställt grunder för ersättning åt revisionens medlemmar och dess huvudsekreterare ävensom löneplan för revisionens övriga befattningshavare. Löneplanen är upprättad efter samma grunder som löneplanen för de större statliga krisorganen, vilken är intagen i årets statsverksproposition, elfte huvudtiteln sid. 30. Enligt beslutet har revisionens rätt att anställa personal inom de två högsta lönegrupperna — upptagande befattningar såsom notarie, revisor, sekreterare och förste revisor — tills vidare begränsats till sammanlagt tre befattningshavare.

I årets statsverksproposition har, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1940/41 upptagits ett förslagsanslag till krisrevisionen med allenast beräknat belopp, 200,000 kronor. Jag anhåller nu att få upptaga denna anslagsfråga till slutlig behandling.

Krisrevisionen har nyligen börjat sitt arbete. För närvarande kunna omfattningen och den närmare gestaltningen av revisionens blivande verksamhet icke med säkerhet bedömas. Härav följer, att medelsbehovet under nästa budgetår för olika hithörande ändamål endast överslagsvis kan beräknas. Anslagsmedlen böra lämpligen fördelas på ett avlöningsanslag och ett omkostnadsanslag. Efter samråd med revisionen förordar jag att dessa anslag upptagas till 160,000 och 40,000 kronor. Anslagen böra erhålla förslagsanslags natur.

Av anslaget till avlöningar ha i runt tal 80,000 kronor beräknats för av Kungl. Maj:t bestämda arvoden och andra ersättningar, utom reseersättningar, till ledamöter och viss personal. Återstående 80,000 kronor skulle belöpa å befattningshavare med av revisionen bestämda arvoden samt å tillkallade sakkunniga.

Av omkostnadsanslaget skulle belöpa i runda tal 30,000 kronor å reseersättningar och 10,000 kronor å expenser.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1940/41 såsom *förslagsanslag* anvisa:

till *Statens krisrevision: Avlöningar* kronor 160,000;

till *Statens krisrevision: Omkostnader* .. kronor 40,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.